

13 ta' Jannar, 1962

Imħallef:—

Onor. Dr. W. Harding, C.B.E., K.M., B.Litt., LL.D.

Il-Pulizija

versus

Wlsq Nobbli Markiż Anthony Cassar Desain

**Traffiku — Omiċidju Kolpus — “Speed” — Prova —
“Res Ipsa Loquitur” — “Pedestrian” — Età — Piena.**

*Hu dejjiderabbli li xhud miġjub bieq jixxhed dwar li-“speed” li
bih kienet għaddejja karrozza, li mbagħad iltaqqħet ma'
sinistru stradali, jghid b'kemm mili fis-siegħha kienet għad-
dejja; imma mhux preklus li jghid li l-karrozza kienet*

ghaddejja b'velocità qawwija jew bil-mod. Id-driver tal-karrozza nvoluta fis-sinistru hu l-persuna l-aktar fil-pożizzjoni li tiprova dik il-velocità; imma, stante li huwa nteressat fl-eżi lu tal-kawża promossa kontra tiegħu, ix-xhieda tiegħu titlef ħafna mill-valur tagħha. Kwantu għall-passiġġjeri li jkollu dak id-driver, għalkemm mhumiex prekluzi milli jaġħtu l-opinjoni tagħhom, hu forsi aktar diffiċċi għalihom li jaġħtu estimu ta' li "speed" milli kieku kienu barranin. Iżda jista' jkun hemm serje ta' ċirkustanzi li jikkostitwixxu dak li komunement jissejjah "res ipsa loquitur". li jikkonfermaw id-depożizzjoni tax-xhud li qal biss li l-karrozza kienet għaddejja b'velocità qawwija mingħajr ma qal b'kemm mili fis-siegha.

Meta s-serje taċ-ċirkustanzi jikkostitwixxu kwadru ta' "res ipsa loquitur", il-Prosekuzzjoni tista' tistriek għall-assoda-meni tal-imputazzjoni; u jmiss lill-imputat li jipprova ċirkustanzi in diskariku.

Meta ma hux il-każ ta' "pedestrian" li jinżel inaspettatalement minn fuq il-bankina, jew li jaqsam jew jitfaċċa għall-għarrieda minn wara xi car iehor, jew li johrog minn xi kurvat-trieq, jew li jitfaċċa għall-gharrieda u inaspettatalement quddiem il-karrozza, u każiġiet simili, id-driver li jinvesti lil dak il-'pedestrant" ma jistgħax jinkolpah u jitsfa fuqu l-htija għall-investiment. Jekk minhabba velocità eċċessiva u nuqqas ta' "proper lock out" ma setgħax jevita l-investiment, huwa waħdu kāti għas-sinistru.

Il-propożizzjoni aprioristika u ġenerali illi l-età ġgħovanili (e.g. ta' 22 sena) mhijier indikattiva ta' piena restrittiva tal-libertà personali mhix korretta; l-erċenżjoni minn piena simili tista' tkun ġustifikata minhabba ċ-ċirkustanzi partikulari tal-każ, imma mhux bis-sahha ta' propożizzjoni simili.

Il-Qorti:— Rat l-atti komplati kontra l-imputat quddiem il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta bħala Qorti Istruttorja talli f'tal-Pjetta, fil-15 ta' Lulju 1961, f'xi d-9.30 p.m., waqt li kien isuq car number 30521 mid-direzzjoni ta' Portes des Bombes lejn l-Imsida, bi speed qawwi, b'nuqqas ta' hsieb, bi traskuraġġni, jew b'nuqqas ta' kila

fl-arti jew il-professjoni tiegħu, jew b'nuqqas ta' tharis tar-regolamenti, laqgħat u waddab mal-art lil Andrew Grima ta' 62 sena, u b'hekk ikkaġunalu l-mewt, skond kif iċċertifika t-Tabib R. Sciberras; u għalhekk ġiet mitluba s-sospensjoni tal-licenzi tas-sewqan kollha tiegħu;

Rat id-digriet ta' dik il-Qorti Istruttorja, mogħti fiz-17 ta' Lulju 1961, li bih ġie nominat bħala espert Edgar Felice, sabiex jirrelata u jistabbilixxi ē-ċirkustanzi li ġiebu l-każ in kwistjoni;

Rat in-nota tal-Attorney General tat-2 ta' Awissu 1961, li biha l-atti tal-kumpilazzjoni gew mibgħuta lura lil dik il-Qorti bħala Qorti ta' Gudikatura Kriminali sabiex tiddeċidi hi dwar il-ħtija jew ħtijiet tal-imputat fil-kompetenza tagħha taħt dak li hemm maħsub fl-art. 239 tal-Kodiċi Kriminali u fil-Government Notice No. 337 tal-1940, fl-art. 14(1)(a)(2) tal-Kap. 105 tal-Liġijiet ta' Malta, u fl-art. 31(1) tal-Kodiċi Kriminali, b'arra kull ċirkustanza oħra;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tad-19 ta' Awissu 1961, li biha d-deċidiet billi sabet lill-imputat ħati, skond l-imputazzjoni, tal-omicidju kolpus ta' Andrew Grima, u kkund-dannatu għall-ħlas tal-multa ta' £100, u ordnat li l-imputat jiġi skwalifikat li jkollu jew jottjeni ebda licenza tas-sewqan għal zmien t'letin xahar;

Rat ir-rikors li bih l-imputat appella, u talab li s-sentenza fuq imsemmija tiġi revokata, u li hu jiġi liberat;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat;

Il-punt li ġie maġġorment dibattut f'dan l-appell hu dak li jirrigwarda li-speed li bih kien qed isuq l-appellant fil-ħin li Andrew Grima ġie sinistrat bil-karrozza tiegħu;

Dwar dan il-punt, għal dak li jirrigwarda l-provi testimonjali, il-pożizzjoni tidher li hi din li sejra tingħad;

Ix-xhud James Hagues, li kien f'gallarija tal-appartament tiegħu propriju fil-post fejn sar il-każ, xi sittin pied għolja din il-gallarija iddekskriva dan li speed bħala "very fast". Ma spċifikax kemm, u ma jafx isuq cars, iżda qal "I am quite positive that the speed of the car was very fast." Fix-xhieda tiegħu, l-appellant qal li hu kien qed isuq bi speed ta' bejn 20 u 25 mil fis-siegha. Anthony Azzopardi, li kien riekeb miegħu, u li ma jsuqx, qal illi li-speed kien normali ("ipsi's verbis"), u ma spċifikax kemm, almenu fl-ewwel xhieda tiegħu;

Fit-tieni xhieda, li hu ta' quddiem din il-Qorti, dan ix-xhur irrisponda hekk:— Domanda "Kif kien li-speed tiegħu?" Risposta "Għalija kien jidher li hu normali, għar-raguni li jiena nervus ħafna." Domanda "Inti għandek idea ta' speed?" Risposta "Le, ghax ma nafx insuq." Domanda "Meta tħid li kien speed normali, kemm tikkalkola li hu speed normali? Bħala bniedem nervus thares lejn li-speedometer?" Risposta "Le, ma nħarix lejn il-speedometer, u naħseb li speed normali hu ta' 25 mil". Domanda "Meta tibda ssir nervus fuq karozza?" Risposta "Meta jiskorri l-25 mil fis-siegha";

Jekk wieħed jieħu dawn ir-risposti ta' dan ix-xhud fuq l-isfond tax-xhieda tiegħu kollha kemm hi, isib li ma tantx hija rassikuranti; għaliex minn dak kollu li ġara hu, ferm-stranament, ma ra xejn, hlief deherlu li l-—"windscreen" qegħdha tinkiser b'xi ġebla li setgħet intefġħet; mill-bqija xejn ma ra jew sama'. Dan juri, biex wieħed jgħid l-anqas, distrazzjoni kbira, li ma tantx ("per meno dire") tagħti affidament fuq il-ġudizzju tiegħu dwar li-speed. F'din is-sedi tal-appell instemgħu żewġ xhieda godda in difiża, li l-appellant ma setgħax jipproduci in prima istanza;

Ix-xhud Francesco Camilleri ma tantx jgħin wisq, għaliex hu jgħid li fin-niżla ta' Braxia, ftit il-fuq mill-kantuniera, qiesu fin-nofs tan-niżla, qabżitu l-karrozza tal-imputat f'hin li dan ix-xhud kien qiegħed isuq char-a-banc tal-linja bi speed, kif jgħid hu, ta' hmistax il-mil fis-siegha, u mtaghħad donnu ma tgħax każ aktar tal-karrozza tal-imputat sakemm sama' l-hsejjes tal-investiment fil-kantunie ra, ossija fit-tarf tan-niżla;

Dan ix-xhud qal helkk wara li kien irriferixxa għassorpass tal-karrozza tal-imputat:— Domanda “U inti bqajt miexi warajha?” Risposta “Iva”. Domanda “Sakemm kont miexi warajha, inti ghall-mument kont miexi bi speed baxx hafna?” Risposta “Xi hmistax il-mil fis-siegħa”. Domanda “Sa fejn bqajt issegwiha dik il-karrozza, jekk segwejtha?” Risposta “Ma tajtx każ, però nista’ nghid li meta wasalt fil-kantuniera smajt daqqa, u smajt hġieġ jinkiser; imma bqajt ma tajtx każ”;

Minn din ix-xhieda (komprija dik li rega' ta quddiem il-perit), għalhekk, ftit eluċidazzjoni jista' jkun hemm; għar-raġuni li, anki jekk, meta l-appellant qabeż ix-char-a-banc, dan tal-ahħar kien miexi bil-15 il-mil fis-siegħa, jibqa' dejjem injot, stante li x-xhud ma tgħax każ aktar, b'kemm speed baqa' għaddej l-appellant fil-bicċea perkors wara s-sor-pass tax-char-a-banc sal-lok tal-investiment ta' Grima;

Ix-xhud Paul Chetcuti, li kien fix-char-a-banc bhala passiġġier xi tliet bankijiet wara d-driver, donnu wasal għall-konklużjoni li l-appellant ma kienx qiegħed isuq bil-qawwi, għaliex il-car tal-appellant kien quddiem ix-char-a-banc u x-char-a-banc kien miexi bil-mod. Iżda kull argument li seta' talvolta jiġi nferit mix-xhieda ta' Chetcuti gie sensibbilment żvalorizzat anzi għal kollo newtralizzat, miċ-ċirkustanza li dan l-istess xhud, meta rega' xehed quddiem il-perit relatur f'din l-istanza, qal li hu ma rax il-car tal-appellant taqbeż ix-char-a-banc, u li fl-ekda ħin ma ra miexja — anzi żied jgħid li huwa nduna bil-car tal-appellant (miġi nu riferit bhala “l-car l-ahħmar”) meta dan kien ga waqaf;

Dawn huma x-xhidiet dwar dan il-punt;

Il-perit relatur, li fil-proċeduri in pr'ma istanza kien ga wasal għall-konklużjoni illi li-speed li bih kien qed isuq l-appellant fil-ħin tal-investiment ta' Grima kien eċċessiv sewwa. ċjoè xi 40 mil fis-siegħa (ara l-ewwel relazzjoni tiegħi in prim'istanza), rega' kkonferma din il-konklużjoni tiegħi

fir-relazzjoni addizzjonali li ppreżenta f'din l-istanza, wara li nstemgħu l-provi ġodda fuq imsemmija f'din is-sede;

Din il-Qorti, wara li rriflettiet fit-tul, jidhrilha li l-konklużjoni tal-perit hi korretta, għar-raġunijiet li sejrin jingħadu;

Kwantu għax-xhieda ta' Hague, din tidher spregudi-kata. Ghalkemm hu dežiderabbli li xhud jgħid b'kemm mili fis-siegha, però, kif jgħid Andrew Dewar Gibb, "Trial of Motor Car Accidents Cases", para. 374 "the witness may be allowed to characterise the speed as fast or slow, though it is better to have him state that the car went a certain number of miles per hour". L-appellant speċifika li-speed tiegħu; iżda hu utili dak li, a propożitu tad-driver involut f'inċident stradali, iġħid l-awtur fuq čitat, para. 319:—"Theoretically, the driver of the car is the witness who can best give this evidence; but the fact that he is generally interested in the outcome of the action may weaken the value of his evidence considerably". Kwantu għax-xhud Azzopardi, ix-xhieda tiegħu, kif fuq ingħad, hi ferm strana u defiċjenti, u bhala passiġġier tal-car involut forsi hu aktar diffiċċi għaliex li jaġhti estimu tal-ispeed milli kieku kien barrani, ghalkemm ma hux prekulżu li jaġhti l-opinjoni tiegħu. Jgħid l-istess awtur, para. 320:—"Here it may be said that while it may be more difficult for an occupant of a car than for an outsider to give an accurate estimate of the speed, there seems to be no reason why he should not state his opinion on that matter". Għar-raġunijiet li ga ngħadu, ix-xhidiet ta' Chetcuti u ta' Camilleri ma jidhrux li jaslu kien jidher jipprova konvinċenti tal-mod tas-sewqa tal-appellant. "In such circumstances", jikkomenta d-Davies fit-test tiegħu "Law of Road Traffic", "the facts speak for themselves if no explanation is given by the defendant" (pp. 199-200);

Però, il-provi tal-Prosekuzzjoni ma jieqfux hawn, u ġew assodati serie ta' fatti kostitwenti dak li komunement, "in subjecta materia", jisseqja "res ipsa liquitur", li ikomplu jikkonfermaw ix-xhieda ta' Hague, u fl-istess hin jikkostitwixxu huma stess prova konvinċenti tal-mod tas-sewqa tal-appellant. "In such circumstances", jikkomenta d-Davies fit-test tiegħu "Law of Road Traffic", "the facts speak for themselves if no explanation is given by the defendant" (pp. 199-200);

L-ewwel fost dawn iċ-ċirkustanzi hi l-“brake mark” ta’ 52 pied li ġiet notata mill-expert nominat u adibit mill-Maġistrat inkwirenti fl-okkażjoni tal-aċċertamenti stradali, li saru immedjatament wara l-inċident. Il-verbal tal-aċċess “in situ”, tenut mill-Maġistrat, hu fost il-provi tal-inkartament. L-expert opina li dan it-tul ta’ “brake mark” juri speed ta’ erkgħejn mil fis-siegha. Il-Qorti, minn tavoli re-tattivi għal din il-materja minnha konsultati, fosthom dak publikat minn Ferrodo Ltd. fl-1940, u Davies loc. cit. pag. 18, u wara li qieset li l-“brakes” tal-car tal-appellant kien perfettament effiċjenti, illi t-trieq hi asfaltata u kienet xotta waslet għall-konklużjoni illi li-speed kien approssimativament 40 mil fis-siegha, u ċertament aktar minn 35 mil fis-siegha. Dan mhux kiss kien speed ahti-regolamentari, peress illi li-speed limit, f’dak il-post abitat, hu ta’ hamsa u għoxrin mil fis-siegha imma kien ukoll speed sommaġġen imprudenti fiċ-ċirkustanzi ta’ lok, ta’ traffiku, u ta’ hin;

Kontra din iċ-ċirkustanza tal-brake mark “ut sic”, ekda kontestatazzjoni, li setgħet serjament tivvulneraha, ma ġiet magħmula m'd-difīza. Għaż-żewġ obbjejżjonijiet fis-sens, waħda, li ż-żewġ “brake marks” ma kienux ugħwali fit-tul, irrisponda soddisfacentement l-expert, meta qal li r-“retardation power” ma hux ugħwali fuq ir-roti kollha separatament, u l-ohra fis-sens li ż-żewġ “brake marks” kien fuq naħha waħda, ġiet ukoll eliminata bl-ispiegazzjoni tal-expert, li qal in propożitu illi l-car tal-appellant kien għadu kemm iddritta ruħu wara liwja għal-lemin, u l-forza centrifuga kienet għadha qegħdha topera u tispingi l-car, sija pure minimmament għan-naħha tax-xellug. Id-difīza qa-leb ukoll, vagament, mingħajr is-suffragiu ta’ ebda “admniculum protationis”. Li l-“brake marks” setgħu kien ta’ car iehor; iż-żda kull dubju hu eliminat b’dak li qal l-expert fol. 73 tal-proċess, dwar l-eżami minuzzius li hu għamel “a tempo debito” biex jaċċerta ruħu “hic et nunc” mill-identità tal-“brake marks”;

Jiżdiedu wkoll, ma’ din iċ-ċirkustanza tal-“brake marks”, fatti oħra opportunament rilevati mill-expert, ċ-joè:—

1. Il-fatt li, meta Grima gie milqut, hu gie mtella' bil-hatba fuq il-bonnet tal-car, b'manjiera u forza tali li kisser il-“wind screen”;

2. Il-fatt li, wara li l-car tal-appellant investa lil Grima, baqa' miexi u għaddej bih fuq il-bonnett għal distanza ta' xi sitta u għoxrin (26) pied;

3. Li meta l-car waqaf, il-fermata kienet tant bruska u qawwija li Grima ġiet litt-teralment imtajjar għal distanza ta' hamsa u għoxrin (25) pied aktar il-quddiem;

4. Il-fatt li r-“retarding force” kienet tant qawwija li l-appellant, jew bil-piż t-egħni korporali, jew bil-pressjoni ta' dirghajh għawweg li-“steering wheel” il-quddiem;

Din is-serje ta' cirkustanzi — il-“brake marks” u cirkustanzi fuq enumerati — jikkostitwixxu kwadru ta’ “res ipsa loquitur”, li fuqha l-Prosekuzzjoni tista’ tistriek għall-assodament tal-imputazzjoni, jekk l-imputat ma jip-pruvax cirkustanzi in diskariku;

Issa, l-assunt tad-difiża gie ndikat fil-verbal fol. 112, fis-sens li, skond id-difiża, Grima gie sinistrat minħabba li hu hareġ f'daqqa, u b'hekk ħoloq emerġenza subitanea għall-appellant;

Din it-teżi għad-diskariku hi però kontraddetta miċ-cirkustanzi kollha;

Jirriżulta li Grima kien qed jaqsam minn naħa tat-trieq ta' ħdejn il-playground għan-naħa mnejn kien għad-dej l-appellant. Kien qed jaqsam mhux skontru, imma in linea più o meno retta. Ma kienx qed jiġri, imma jimxi kif qal ix-xhud Hagues, “at a walk”. It-trieq hemm, wiesgħa sebgha u erbgħejn pied u sitt pulzieri. Meta Grima gie mil-qut bil-parti ta' quddiem tal-car. Li kien miexi għad-dritt, kien jonqsu xi ghaxar piedi jew ħmistax biex jilħaq il-bankina. ċjoè kien attraversa aktar miż-żewġ terzi tat-trieq. Qablu, xi ghaxar piedi quddiemu, kienet qasmet (anki hija “at a walk”) in-neputija tiegħi Carmen Incorvaja. Dan għalhekk ma hux affattu l-kwadru ta' pedestrian li jinżel in-

aspettatalement minn fuq il-bankina, jew li jaqsam jew jitfaċ-ċa "abruptly" minn wara xi car ieħor, jew li johroġ minn xi kurva fit-trieq, jew ta' pedestrian li, kif jgħid il-Gibb, loc. cit. para. 56, "suddenly and unexpectedly darts in front of the car", u każijiet simili. Anki jekk it-traffiku f'xi waqtiet kien movimentat, però dak il-ħin wieħed kien jista' jaqsam anki bla ma jiġri, kif qasmet Carmen Incorvaja. Grima kien lahaq mexa distanza mhux traskurabbi (aktar minn żewġ terzi mit-trieq) b'mod li d-driver seta' jarah. F'dik il-lokalità hemm dwal regolari. Incorvaja tgħid li meta qasmet ma ratx cars gejjin u zijuha qasam warajha, u fil-fatt hi laħqet waslet fuq il-bankina; evidentemente, kien x'kien il-volum tat-traffiku f'xi waqt iehor, dak il-ħin it-trieq kien net libera biex wieħed jista' jaqsam. Lie-Surġent Mangion l-appellant qal li "sab raġel go fis" ("ipsis verbis"), u fix-xhieda tiegħu qal li sab lil Andrew Grima fuqu, iżda qatt ma wasal biex qal li Grima tfaċċa inaspettatalement minn wara xi car ieħor, jew li qasam f'daqqa; u ē-ċirkustanzi fuq rilevati juru li Grima kien ga qasam il-biċċa l-kbira tat-trieq, u li ma kienx affattu mohbi;

Il-požizzjoni għalhekk, tista' tīgi kristallizzata f'dawn il-kliem tal-istess awtur (Gibb), loc. cit.:— "It often happens that the motorist does not see the pedestrian until he is close upon him and there is no time to do anything to avert the collision. In such a case, it is necessary to know whose fault it was that the pedestrian was not observed sooner. It may be the fault of either the pedestrian or the motorist, and the liability will vary accordingly. The driver of the car may be negligent because of his failure to see the pedestrian as soon as he should, but on the other hand, the fault is often with the pedestrian, as where he suddenly and unexpectedly darts in front of the car";

Issa, f'dan il-każ il-pedestrian, kif juru l-provi, qasam f'post fejn ma hux projbit li jaqsam, u qasam f'waqt li fi l-istat tat-traffiku, kien x'kien, anki jekk notevolment movimentat ftit qabel u ftit wara, kien iġġustifikah jaqsam bil-grad meħtieġ ta' sikurezza; u dippiu, lunġi milli tfaċċa f'daqqa waħda quddiem il-car tal-appellant lahaq ittraversa aktar minn żewġ terzi ta' trieq wiesgħa, minn naħha waħda għan-naħha l-ohra mnejn kien għaddej il-car tal-appellant;

xi ftit piedi, xi għaxra, qablu qasmet in-neputija tiegħu, u għwadjanat il-bankina — ċirkustanza li turi li l-mument kien tajjeb meta din Incorvaja u zijuha, il-mejjet, bdew it-traversata. Iżda l-appellant lahaq fuq Grima f'daqqa min-habba li-speed eżägerat li bih kien qed isuq, u minħabba li, evidentement, ma kienx qed iżomm "a proper look-out". U minħabba dak li-speed żejjed, li—"stopping distance" kienet insuffiċjenti biex jevita l-katastrofi, u lanqas kien hemm hin biex l-imputat jirreagixxi b'xi manuvra evaživa ta' "swerving"; imma baqa' dieħel dritt go Grima. Li-speed, imprudentement elevat, u n-nuqqas ta' "a proper look out", kienu l-kawża prossima u immedjata ta' dan l-investiment;

Qabel ma tikkonkludi din is-sentenza, din il-Qorti thoss li għandha tagħmel l-osservazzjoni li ġejja. L-Ewwel Qorti, meta giet ghall-infizzjoni tal-piena, għamlet, kif spiss isir, xi riljevi dwar dawk iċ-ċirkustanzi li nduċewha tagħti l-piena li fil-fatt infliggiet. Ma' aggravament ta' din il-piena din il-Qorti ma għandiex x'taqsam, għax trattandosi ta' appell tal-imputat, f'każ ta' konferma tar-reitā, ma jistgħax ikun hemm lok għar- "reformatio in pejus", u l-Qorti mhix sejra, u mhix qiegħdha, tesprimi ebda opinjoni dwar daqs-hekk. L-Ewwel Qorti, però, wara li semmiet li ma sabet ebda ċirkustanza fil-proċess li timmilita favur l-imputat, u wara li eżaminat iż-żewġ kundanni li hu ga kellu, waħda għal speed eċċessiv, u l-ohra għal sewqan b'manjiera perikoluża b'sospensjoni tal-liċenzo tiegħu għal zmien tliet xħur, ziedet tgħid li l-etta tal-imputat, li hi ta' 22 sena, mhijiex, skond il-kriterji moderni tal-penologija, indikattiva ta' piena restrittiva tal-libertà personali. Kif ga ngħad, din il-Qorti mhijiex bl-ebda mod qiegħdha tesprimi, espliċitament jew impliċitament, ebda opinjoni dwar il-piena mogħtija mill-Ewwel Qorti, iżda in teżi ġenerali, u appartid il-każ, unikament "per modum regulae", tixtieq tissen-jala, bir-rispett kollu għall-Illustrissimu Magistrat deċi-denti in prima istanza, li ma taqbelx mal-propożizzjoni apri-joristika u ġenerali illi l-etta ta' 22 sena ma hijiex indikattiva ta' piena restrittiva tal-libertà personali; u din il-Qorti ma tridx li l-konferma ta' din is-sentenza tista' tigi nterpretata kħala kostitwenti xi preceding f'dak is-sens. Il-Liġi Maltija, b'dispożizzjonijiet preċiżi stabbiliet id-diversi degradanti tal-piena f'każ ta' età anqas minn tmientax-il

sena; ragġunta dik l-età, ir-responsabbiltà, kwantu għall-entità tal-pjena (ħlief f'ċerti każijiet ta' sordomutismu) hi pjena, u għalhekk ma hux leċitu li tiġi allargata l-isfera preskriitta mill-ligi bi propożizzjoni ġenerali li tista' timplika eżenzjoni, "in principio", ta' bniedem ta' età, "diciamo", ta' tnejn u għoxrin sena, minn piena restrittiva tal-libertà personali. Dik l-eżenzjoni tista' tkun diskrezzjonjalment mogħtija fil-każijiet kongruwi, għal ċirkustanzi partikulari tal-fattispeċċe, fejn, s'intendi, il-ligi tippermetti l-latitudini tal-alterna tħixxha tal-pjena pekunjarja, imma mhux bis-saħha tal-propożizzjoni ġenerali fuq imsemmija;

Hu forsi anki utili li jiġi osservat li fil-legislazzjoni ngliza l-aktar recenti, l-ambitu u l-iskala tal-pieni restrittivi tal-libertà personali irrogabbi lill-“young offenders” gew anzi amplifikati, billi tneħħew ċerti restrizzjonijiet preċedenti; liema restrizzjonijiet, anki qabel dawn l-emendi, kienu jaslu sa persuni taħt il-wieħed u għoxri sena u mhux fuq dik l-età. Ir-rivista legali ngliza “The Solicitor”, fin-numru tagħihha ta’ Settembru 1981, pag. 268, ikkommentat favorevolment fuq dawn l-emendi ta’ penalogija, kontenuti fil-Criminal Justice Act, 1961, u awgurat, anzi, li l-quddiem jiġu adottati emendi oħra tal-Ingleby Committee;

Għar-ragħuñiġiet fuq imsemmija, u għas-sens tal-konsiderazzjonijiet premessi, din il-Qorti tirritjeni li dan l-inċident fatali ġara bi ħtija tal-appellant, minħabba li hu kien qed isuq bi speed ċċessiv u minħabba li ma kienx qed iżomm “a proper look out”, u għalhekk ittravolga l-pedestrian Grima fil-waqt li dan kien qed jaqsam it-trieq, bla ma raħi qabel avvolja seta’ u kellu l-pportunità kolha li jaraħ “a tempo”. u minħabba l-velocità li kien imprudentement qed isuq biha ma setgħax iżomm tempestivamente, jew jagħmel xi manuvra oħra effikaċi; u per konsegwenza tiddeċiidi billi tirrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata. L-iskwalifika tal-licenza tas-sewqan tal-appellant, kif ordnata mill-Ewwel Qorti, tibda tgħodd mil-lum stess.